

SENDİKAL ÖRGÜTLENME NASIL GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR?

Aydınlık Gazetesi, 10 Ocak 2012

Yıldırım Koç

Günümüzde işçi sendikalarının üye sayısı sürekli azalıyor. Üye sayıları iyimser tahminle 600-650 bin dolaylarına kadar geriledi. En büyük üye kaybını da Türk-İş'e bağlı sendikalar yaşıyor.

Bu çıkmaza gelinmesinde işçi sınıfının dışındaki nesnel değişikliklerin de rolü var. Ancak sendikalar, değişen şartlara uyum sağlamada ve mücadele azmi ve kararlılığında gösterdikleri yetersizliklerle, yaptıkları hatalarla ve gösterdikleri ürkek tavırla, bu süreci geriye çeviremediler.

Ne yapmalı?

Önce görev konfederasyonlara düşüyor. Konfederasyonlar kendilerine üye sendikaların örgütlenme çalışmalarını eşgüdüm içinde yürütmeli; bu süreçte yardımlaşma ve dayanışma sağlanmalı. Ayrıca örgütlü ve örgütsüz işyerlerine ilişkin bir veri tabanı oluşturulmalı. Bu veri tabanı ve eşgüdüm olmaksızın girilen örgütlenme çabalarının çoğu yenilgiyle sonuçlanır.

Tekelci işletmelerin örgütlenmesi nisbeten kolaydır. Belirli bir sermaye grubunun, holdingin veya bankanın tüm işyerlerini dikkate alan bir sendikal örgütlenme stratejisi geliştirilmeli. Örneğin, Koç Holding'nin hangi işletmeleri var, bunların hangilerinde sendikalar örgütlü, hangilerinde örgütsüz? Hangi işyerlerinin örgütlenmesine öncelik verilebilir? Bu konular, konfederasyonların önderliğinde holding temelinde oluşturulacak komitelerde değerlendirilmeli, holding bünyesindeki örgütlü işyerlerindeki işçilerin ve sendikaların desteğiyle, örgütsüzlerin örgütlenme süreci başlatılmalı.

Türkiye'de yabancı sermayeli şirketlerin sayısı ve istihdam ettikleri işçi sayısı hızla yükseliyor. Bunların kapsamlı bir dökümü yapılmalı, diğer ülkelerdeki örgütlü işçilerle dayanışma içinde bu işyerlerinin örgütlenmesi için bir strateji geliştirilmeli.

Kaçak işçilikle mücadele olmaksızın sendikal örgütlenme gerçekleştirilemez. Sendikalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile işbirliği içinde, yerli ve yabancı kaçak işçilikle mücadele kampanyaları açmalı.

Bazı işyerlerindeki işçilerin sendikalarda örgütlenmesi çok zordur. Bu koşullarda sendikal örgütlenmeyi tamamlayan dernekler gündeme getirilmeli. Örneğin, organize sanayi bölgelerinde farklı işkollarındaki işçileri örgütleyen dernekler kurulmalı, bu dernekler lokal gibi işletilmeli. Ayrıca, çok sayıda işçi, evlerde doğrudan üretimde çalışmaktadır. Eve-iş-verme sistemi içindeki bu işçilerin günümüzde tek örgütlenme kanalı, dernekleşmedir. Sendikalar bu alandaki dernekleşmeye destek vermeli.

Sendikalar, işçi sınıfının ve halkın tüketici olarak gücünü sendikal örgütlenmede kullanmalı. Sendikalı işçi çalıştıran işyerlerinin ürünlerinin satın alınması teşvik edilmeli, sendikal örgütlenmeye karşı düşmanca tavır alan işyerlerine karşı tüketici boykotları uygulanmalı. Örneğin, bir bankada çalışanların örgütlenmesi sürecinde işten çıkarmalar yaşanırsa, her gün binlerce kişinin bu bankaya giderek 100 liralık hesap açtırması ve iki gün sonra bu hesabı kapatması, bankayı felç edecektir.

Sendikal örgütlenmede işçi sınıfından yana gazeteler ve televizyon kanallarıyla yakın bir işbirliğine gidilmeli.

Kamu kesiminde taşeronlukla mücadelede, Türkiye'nin onayladığı ve doğrudan uygulanırlık kazandırdığı 94 sayılı ILO Sözleşmesinden yararlanılmalı.

Bunları yapan sendika, özel sektörde örgütlenir. Bunları yapmayan sendika, ya iyice sarılaşarak işyerindeki üyesini korumaya çalışır, ya da tükenir gider. Ancak iyice sarılaşmanın bir işe yaramadığı da çeşitli örneklerde görülmektedir.